

8 SYSTEMÓW ZMYŚLOWYCH

WSPÓŁCZESNA TEORIA
INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

J. Ayres

WZROK

SŁUCH

SMAK

WĘCH

DOTYK

PRZEDSIONEK

PROPRIOCEPCJA

INTEROCEPCJA

ZMYŚŁY
ZEWNĘTRZNE

ZMYŚŁY
FUNDAMENTALNE

ZMYŚŁY
WEWNĘTRZNE

SENSORYKA TO
PRZED E WSZYSTKIM
RUCH

ZABURZENIA
INTEGRACJI
SENSORYCZNEJ
NIE SĄ JEDNOSTKĄ
CHOROBY

SPD
TO ZABURZENIE
NEUROLOGICZNE
NIE JEST TO ZABURZENIE
ZACHOWANIA, NIE WYNIKA
ZE SPOSOBU WYCHOWANIA

Z ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ SIĘ NIE WYRASTA

Nie-zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego i postępowanie,
C.S. Kranowitz, wyd. Harmonia, Gdańsk 2012

"ZABURZENIA PRZETWARZANIA
SENSORYCZNEGO TO BRAK
UMIEJĘTNOŚCI WYKORZYSTYWANIA
OTRZYMANÝCH PRZEZ ZMYSŁY
INFORMACJI W CELU PŁYNNEGO,
CODZIENNEGO FUNKCJONOWANIA."

C.S. KRANOWITZ

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Dzieci w świecie doznań. Jak pomóc dzieciom z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego,
L. J. Miller, wyd. Harmonia, Gdańsk 2016

“

"CHARAKTERYSTYCZNE DLA DZIECI
Z SPD JEST TO, ŻE ICH TRUDNOŚCI
SENSORYCZNE SĄ CHRONICZNE
I ZAKŁÓCAJĄ ICH CODZIENNE ŻYCIE."

L.J. MILLER

ZABURZENIA INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

SPD - Sensory Processing Disorder

REAKCJE DZIECI

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

NAD-
WRAŻLIWOŚĆ

O NIEEE!

POD-
WRAŻLIWOŚĆ

NUDY...

POSZUKIWANIE
SENSORYCZNE

CHCĘ WIĘCEJ!

ZABURZENIA DYSKRYMINACJI SENSORYCZNEJ

CO???

ZABURZENIA SENSORYCZNE NA BAZIE RUCHU

ZABURZENIA
POSTURALNE

NIE CHCĘ
TEGO ROBIĆ

DYSPRAKSJA

NIE POTRAFIĘ
TEGO

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

DOTYK

NADWRAŻLIWOŚĆ

OBRONNOŚĆ DOTYKOWA
NIE LUBI SIĘ BRUDZIĆ

PREFERUJE JEDEN
RODZAJ UBRANIA, JEST
WRAŻLIWY NA METKI

NIE LUBI SMAROWANIA
KREMEM, MYCIA WŁOSÓW,
OBCINANIA PAZNOKCI

NIE LUBI DELIKATNEGO
GŁASKANIA, ŁASKOTANIA,
PRZYTULAĆ SIĘ

PODWRAŻLIWOŚĆ

NIE ZAUWAŻA BRUDU NA
RĘKACH I NA TWARZY,
WYDAJE SIĘ BYĆ
NIECHLUJNE

NIE ZWRACA UWAGI NA
DROBNE SKALECZENIA,
REAGUJE Z OPÓŹNIENIEM

DZIECKO NIE EKSPLORUJE
PRZESTRZENI, JEST
BIERNE

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

BIERZE WSZYSTKO DO
BUZI, WSZYSTKO DOTYKA

WIERCI SIĘ, STUKA
PALCAMI O BLAT STOŁU
LUB NOGAMI O PODŁOGĘ

LUBI BAŁAGAN

PREFERUJE MOCNE
BODŹCE - CIEPŁĄ WODĘ
DO KĄPIELI, UBRANIA O
SZORSTKIEJ FAKTURZE

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

PRZEDSIONEK

NADWRAŻLIWOŚĆ

CHOROBA LOKOMOCYJNA

UNIKANIE RUCHU,
NIE LUBI HUŚTAWEK
I KARUZELI

NIEPEWNOŚĆ
GRAWITACYJNA,
LĘKLIWOŚĆ

NADMIERNA OSTROŻNOŚĆ

SIAD "W", SZEROKI CHÓD
NIE JEŹDZI NA ROWERZE

PODWRAŻLIWOŚĆ

JEST CIĄGLE W RUCHU,
KOŁYSZE SIĘ, WIERCI

NIE POTRAFI ROZPOZNAĆ,
KIEDY JEST MU
NIEDOBRZE, NIE ZNA
SWOJEJ GRANICY

PRZEWRACA SIĘ, POTYKA

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

JEST CIĄGLE W RUCHU
LUBI NIETYPOWE
POZYCJE

KRĘCI SIĘ WOKÓŁ
SWOJEJ OSI

ROZCIĄGA SIĘ,
STRZELA PALCAMI

PODEJMUJE
ZACHOWANIA
RYZYKOWNE

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

PROPRIOCEPCJA

NADWRAŻLIWOŚĆ

UNIKA RUCHU

MA NIEADEKWATNE
NAPIĘCIE MIĘŚNIOWE

SZYBKO SIĘ MĘCZY

Z TRUDEM WYKSZTAŁCA
SIĘ DOMINACJA JEDNEJ
RĘKI

POTYKA SIĘ

PODWRAŻLIWOŚĆ

LUBI MOCNE DOCISKI

LUBI OBCISŁE UBRANIA,
CIĘŻKIE KOŁUDRY

ZGRZYTA ZĘBAMI
GRYZIE, SZCZYPIE,
SKUBIE SKÓRKI

MOCNO DOCISKA
PRZYRZĄD PISARSKI

MA SŁABĄ ORIENTACJĘ
W SCHEMACIE CIAŁA

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

WBIEGA W LUDZI LUB
W MEBLE, MOCNO SIĘ
PRZYTUŁA

SKACZE, MOCNO TUPIE,
SZURA NOGAMI, UPADA,
JEST W RUCHU

PSUJE ZABAWKI,
RZUCA PRZEDMIOTAMI
CZĘSTO MA JAKIŚ SINIAK

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

WZROK

NADWRAŻLIWOŚĆ

BÓLE GŁOWY

MRUŻENIE, POCIERANIE,
ŁZAWIENIE OCZY

REAKCJE NA JASKRAWE
KOLORY

LUBI CZAPKI Z DASZKIEM
I OKULARY
PRZECIWSŁONECZNE

NADMIERNE POBUDZENIE,
ROZDRAŻNIENIE

PODWRAŻLIWOŚĆ

TRUDNOŚCI W PISANIU,
CZYTANIU, LICZENIU,

DYSGRAFIA,
DYSORTOGRAFIA

SŁABA ORIENTACJA
W PRZESTRZENI

URAZY, POTYKANIE SIĘ

SZCZEGÓŁ WAŻNIEJSZY
NIŻ OGÓŁ

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

WPATRUJE SIĘ
W MIGOCZĄCE ŚWIATŁA,
BĄCZKI,
PIŁKI, TELEWIZOR

RZUCA PRZEDMIOTAMI

ROZGLĄDA SIĘ

MA PROBLEMY ZE
SKUPIENIEM UWAGI

LUBI BAŁAGAN

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

SŁUCH

NADWRAŻLIWOŚĆ

BÓLE GŁOWY

ZATYKA USZY, BOI SIĘ
HAŁASU, WZDRYGUJE SIĘ

LUBI PRZEBYWAĆ W CISZY

NADMIERNE POBUDZENIE,
ROZDRAŻNIENIE,
AGRESJA

JEST GŁOŚNE

PROBLEMY ZE SNEM

PODWRAŻLIWOŚĆ

NIE REAGUJE
NA POLECENIA

POTRZEBUJE
POWTÓRZENIA POLECEŃ

NA HAŁAS REAGUJE
Z OPÓŹNIENIEM

MÓWI GŁOŚNO/CICHO

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

RZUCA, UDERZA
PRZEDMIOTAMI
O STÓŁ/PODŁOGĘ

LUBI BYĆ W MIEJSCACH,
GDZIE JEST GŁOŚNO,
WYDAJE RÓŻNE DŹWIĘKI

LUBI SŁUCHAĆ MUZYKI,
PODGŁAŚNIA I ŚCISZA

POBUDZENIE,
ROZDRAŻNIENIE

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

Famiga

ZABURZENIA MODULACJI SENSORYCZNEJ

SMAK I WĘCH

NADWRAŻLIWOŚĆ

ZABURZENIA ODŻYWIANIA
WYBIÓRCZOŚĆ
POKARMOWA,
BIAŁA/BEŻOWA DIETA

UNIKA SILNYCH
ZAPACHÓW, MOCNO
PRZYPRAWIONYCH
POTRAW

ODRUCH WYMIOTNY

BÓLE BRZUCHA,
KOLKI, ZAPARCIA

PODWRAŻLIWOŚĆ

PREFERUJE MOCNO
PRZYPRAWIONE POTRAWY

NIE ZWRACA UWAGI NA
ZAPACHY

NIE ZWRACA UWAGI NA
TEMPERATURĘ POKARMU

BIERZE DUŻE KĘSY,
NAPYCHA BUZIĘ
JEDZENIEM

POSZUKIWACZ SENSORYCZNY

LUBI WYRAZISTE, OSTRE I
GORĄCE POTRAWY

WKŁADA WSZYSTKO DO
BUZI, NAWET RZECZY
NIEBEZPIECZNE

OBWĄCHUJE RZECZY I
OSOBY, LUBI OSTRE
ZAPACHY

JE ZA DUŻO,
BAWI SIĘ JEDZENIEM

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL

INTEROCEPCJA - ZMYŚŁ TRZEWNY

NIE WIE KIEDY JEST SYTE, A KIEDY GŁODNE

NIE POTRAFI WŁAŚCIEWIE OCENIĆ SWOICH POTRZEB FIZJOLOGICZNYCH, CZĘSTO MA ZAPARCIA, CZĘSTO CHODZI DO TOALETY LUB ROBI TO ZA PÓŹNO

NIE CZUJE SYMPTOMÓW ZBLIŻAJĄCEJ SIĘ CHOROBY, NIE ZWRACA UWAGI NA ZADRAPANIA

NIE POTRAFI WSKAZAĆ, GDZIE ZNAJDUJĄ SIĘ JEGO NARZĄDY WEWNĘTRZNE (NP. SERCE, ŻOŁĄDEK), NIE POTRAFI WSKAZAĆ, CO GO BOLI

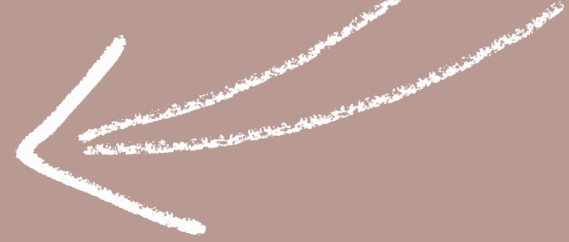
NIE ZWRACA UWAGI NA PRZYSPIESZONE TĘNO LUB BICIE SERCA - NIE ROZPOZNAJE EMOCJI

NIE ODCZUWA CIEPŁA/ZIMNA, ŁASKOTEK

MA PROBLEMY Z SAMOREGULACJĄ

DYSPRAKSJA

NIEUMIEJĘTNOŚĆ PLANOWANIA MOTORYCZNEGO
PROBLEMY Z ODTWORZENIEM SEKWENCJI
TRUDNOŚĆ Z NAUKĄ NOWYCH CZYNNOŚCI

NIEZDARNOŚĆ, NIEZGRABNOŚĆ
POTYKA SIĘ, WCHODZI W MEBLE
SPRAWIA WRAŻENIE NIECHLUJNEGO
MA PAGNIECIONE ZESZYTY, PAMIĘTE UBRANIE
CZĘSTO MA JAKIŚ SINIAK
MA PROBLEMY Z SAMOOBSŁUGĄ
UNIKANIE NOWYCH MIEJSC, AKTYWNOŚCI
WYMAGA POWTÓRZENIA POLECENIA
I ROZBICIA CZYNNOŚCI NA ETAPY
LUBI SCHEMTY

Famiga

OBJAWY ZABURZEŃ INTEGRACJI SENSORYCZNEJ - mgr Joanna Krysiak, FAMIGA.PL